

MANIFESTĂRI MUZEALE ORGANIZATE DE MUZEUL DE ARTĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI 1994-1996

Oliver VELESCU

PALATUL ȘUȚU

7-27 aprilie 1994 – *Portretul în colecțiile artă particulară „Pictură, grafică, sculptură”. Expoziția organizată în colaborare cu Societatea Colecționarilor de Artă din România.*

O expoziție numai cu portrete este și dificil de organizat, dar și greu de adunat și panotat, mai ales când dorința organizatorilor a fost aceea ca fiecare portret să aibă o trimitere certă, către un personaj cunoscut în cultura, știința sau viața politică românească, în perioada interbelică.

Prezenta expoziție cuprinde mai mult de 160 de lucrări de pictură și grafică, precum și peste 30 de sculpturi, din 60 de colecții ale celor mai prestigioși pictori și sculptori români din perioada interbelică, printre care amintim: Gh. Petrașcu, Th. Pallady, N.N. Tonitza, Fr. Șirato, Ion Andreescu, N. Grigorescu, S. Henția, Lucian Grigorescu, Marcel Iancu, Mattis Teutsch, Iosif Iser, A. Băeșu, R. Schweitzer Cumpăna, H. Maxy, Costin Petrescu, G.N.G. Vânătoru, A. Ciucurencu, Corneliu Baba, R. Iosif, G. Löwendal, Ștefan Constantinescu, A. Padina, Ion Popescu Negreni, Ion Musceleanu, Kimon Loghi, Iorgulescu Yor, Viorel Huși, Magdalena Rădulescu, L. D. Bălăcescu, M. Eleutheriade, O. Angheluța; C. Brâncuși, Milița Pătrașcu, Oscar Han, C. Baraschi, C. Medrea, I. Georgescu, Gh. Anghel, ș.a.

Societatea Colecționarilor de Artă din România mulțumește pe această cale Muzeului de Artă, Muzeului Colecțiilor de Artă, precum și Muzeului de Artă din Bârlad, pentru lucrările împrumutate din colecțiile donate statului și, nu în ultimul rând, Muzeului de Istorie și Artă al Municipiului București pentru fericita găzduire și organizare a expoziției.

Mulțumim, de asemenea, revistei The Times of Bucharest, precum și tuturor sponsorilor care au avut plăcerea și bunăvoința de a sprijini cu fondurile necesare organizarea și deschiderea acestei expoziții.

Președintele Societății Colecționarilor de Artă din România
Vasile Parizescu

12-27 mai 1994 – *Expoziția de fotografii „Principesele române”*
14 mai 1994 – *Simpozionul „Corneliu M. Popescu în universalitatea lui Eminescu”*
15 septembrie 1994 – *„Palatul regal din București. Scurt istoric al locurilor și al construcțiilor” Conferință, Georgeta Hollban Grosu*

- 22 septembrie 1994** – Conferința „Calamități naturale din trecutul României” susținută de Paul Cernovodeanu. (Prezentarea volumului „Cavalerii Apocalipsului” apărut în editura Silex)
- 27 octombrie 1994** – Lansarea cărții: „Cum au fost Bucureștii odinioară” de Domenico Caselli, ediția II, îngrijită și adnotată și cu o introducere de Oliver Velescu apărută în editura Silex. Prezintă Răzvan Theodorescu, membru al Academiei Române.
- 3 noiembrie 1994** – Salonul literar artistic: Bucureștii în secolul XVIII. Totdeauna poezia... poezii Văcărești. Amfitrion, academician Alexandru Balaci
- 10 noiembrie 1994** – „Doamne și domnițe la Curtea Domnească a Bucureștilor” conferință prezentată de Aristide Ștefănescu
- 21 noiembrie–8 decembrie 1994** – Expoziția retrospectivă George baron Löwendal
- 1–15 decembrie 1994** – Expoziția pictorului Bogdan Stihi
- 28 aprilie 1995** – Conferința criticului de artă Petre Oprea „Case vechi bucureștene cu picturi murale”.
- 1 iunie–17 iulie 1995** – Expoziția „Original și fals”. Sesiunea de comunicări științifice cu aceeași temă s-a desfășurat în zilele de 7 și 8 iunie 1995
- 8 iunie 1995** – Expoziția de desen a tânărului Vlad Popescu
- 21 iunie 1995** – Lansarea volumului „Instaurarea totalitarismului comunist în România (1944–1948)”. Editura Cavallioti. Autori: Șerban Rădulescu-Zoner, Daniela Bușe și Beatrice Marinescu
- 10 august 1995** – Lansarea cărții criticului de artă Petre Oprea „Contact cu artă”. A prezentat Vasile Parizescu, președintele Societății Colecționarilor de Artă din România
- 13 septembrie 1995** – Lansarea cărților „Geto-dacii, națiunea matcă din spațiul carpato-danubo-pontic” și „Formarea națiunii române” – autor G. D. Iscru
- 28/29 octombrie 1995** – „Balul Sfântului Dumitru”

BAL LA PALATUL ȘUȚU

Între multele serbări bucureștene cu care își împodobeau viața străbunicii noștri, balul de la Palatul Șuțu era una dintre cele mai celebre.

Muzeul de Istorie și Artă al Municipiului București (al cărui sediu este Palatul Șuțu), împreună cu Fundația Culturală d'ale Bucureștilor încearcă să păstreze tradiția.

Și dacă „echipajele” nu vor avea poate chiar aceeași strălucire ca în trecut, sperăm ca voia bună să compenseze.

Și credem că avem toate șansele, pentru că în programul balului figurează un spectacol cu titlul (și tema):

„BUCURESCI, BUCUREȘTI“

Texte: **Aurel Felea și Eugen Rotaru,**

Muzică: **Laurențiu Profeta și Petre Aldea Teodorovici,**

Coregrafie: **Roxana Colceag,**

Invitați-surpriză: **MITICI CELEBRI**

1 noiembrie 1995 – *Simpozion jubiliar. 85 de ani de la înființarea Observatorului astronomic municipal „Amiral Vasile Urseanu“*

6-23 decembrie 1995 – *Expoziția de pictură Panait Stănescu-Bellu*

28 mai 1996 – *Vernisajul expoziției „Alegerile locale în București“*

Bucureștiul are această misiune de a asimila și configura, de a elimina toxinele și de a suprima pe impotenți. Nu vă uitați că atâția oameni sterpi și netrebnci urcă pe scara măririlor. Nu acesta este criteriul Bucureștiului, al orașului care mai mult decât oricare alt oraș românesc poate avea comanda spațiului. Ceea ce se întâmplă în zilele noastre este un accident, o imbecilitate politică așa cum sunt multe altele. Nu vă lăsați păcăliți de zvonul cafenelei și al anticamerelor politice. Căci nu acesta este adevăratul București, orașul țării muntene. Funcțiunea Bucureștiului rămâne intactă, chiar dacă noi nu o vedem, întunecați de evenimente. Bucureștiul este menit să ne verifice posibilitățile de creație, de configurare, de afirmare spirituală. Îl putem urî, îl putem disprețui, îl putem compătimi. El își păstrează funcțiunea, orice am crede noi sau urmașii noștri despre el. Pentru simplul motiv că Bucureștiul a fost ales, de un păstor cunoscător al semnelor, să fie *Centrul*. Și aici, unde se dau atâtea bătălii, vom afla într-o zi cine putem fi.

Mircea Eliade

12 mai 1936

ÎNCEPÂND DIN LUNA IUNIE 1996 LUCRĂRILE DE CONSOLIDARE ȘI RESTAURARE DE LA PALATUL ȘUTU AU INCLUS ȘI SALA DE CONFERINȚE ȘI HOLUL, MANIFESTĂRILE MUZEALE FIIND SUSPENDATE PÂNĂ LA ÎNCHEIEREA ACESTOR LUCRĂRI.

MUZEUL C.I. ȘI C. C. NOTTARA

Ciclul „Giganții teatrului românesc“

Manifestările muzeale sunt realizate de Dorina Tănase, cu concursul scriitorului Gaby Michăilescu

22 decembrie 1995 – *„Seminar Amza Pellea“*

AMZA

Îi sunt dator o floare de lumină pe viața lui, cutremurător de scurtă;

Îi sunt dator rândurile și pecețile unui papirus de noblețe, pe amintirea lui;

Îi sunt dator o zămislire de recunoștință pentru tot ce a înfiorat, la drum, alături de mine, impresar al lui;

Îi sunt dator lacrima fierbinte, de frate, prelinsă-n plânsul general ce i-a însoțit legenda, în nemărginire;

Îi sunt dator amarul iureșului gândurilor mele, în astă noapte sfântă, a Crăciunului;

Îi sunt dator o litanie de dor și să-i aprind o stea din carul mare în pomul de Crăciun – „cu cetina tot verde” – al anului care i-a frânt existența;

Îi sunt dator mult mai mult decât urmele de plumb ale plaivasului meu, răvășind dăltuirea grimoanelor sale, în cumplitul iremediabil adio...

Pentru că într-o epocă în care armoniile sufletului n-au căutare, nu contează nici două parale, a fost bun, generos, nobil și modest. Brav, cinstit și drept-troită de țară; reverență îndreptată în diminețile de muncă de către țăran, imensității câmpurilor, cerurilor înalte, soarelui Olteniei noastre scumpe... Nimic ostentativ, ca boarea ce adie după haturi, să înfioare sulfina... Omenia care i-a învăluit existența – în fond amară – venia dintr-o strună telurică țărănească, oltenească. A viețuit deschis fără invidii și străin de viclenie, dându-și inima din piept, să se ducă de-a dura, în prada necuprinsului... Pulsția sângelui i-a ascultat febril de comandamentele străbunilor și venerând trecutul, s-a închinat apoteozelor lui. Crez suprem: sacra iubire de neam și de țară. Dezinteresat, n-a umblat după zornăitul arginților, întru agonisirea avuțiilor, efemere. S-a născut actor de film, excepțional. Valabil în oricare mare cinematografie. Fără nici un efort, simplu, firesc, sincer, penetrantele-i priviri străpungând fidelitatea celuloizului, direct la țintă, săgeți în sufletele spectatorilor. Chipul i s-a lipit de peliculă întocmai rodului îmbelșugat pe mânăsele ogoare ale Băileștiului natal. N-a cochetat, s-a dăruit în total, ca într-o mare iubire. Neobosit, neprecupețindu-și forțele – până la epuizare – a ilustrat cele mai diverse caractere, turnând 75 de filme în numai douăzeci și ceva de ani. Număr impresionant, de gândesc că în același timp, Amza Pellea, slujea cu abnegație scena și învățământul artistic. Țăranul ardelean din „Reîntregirea familiei”, Octavian Borcea – cea mai mare creație din carieră –, Ipu din „Atunci i-am condamnat pe toți la moarte”, Mihai Viteazul, stăruie neuitate permanent făuriri, subtile, zestre prețioasă lăsată de clocotul sângelui oltenesc cinematografiei naționale. Actoria la scenă și-a desăvârșit-o cu patimă, îndârjire, strășnicie. La fel înaintașilor, fiindu-i dat să-i continue, fără să nesocotească trecutul, în credința nătângă, a altora, că totul începe cu ei... Peste 150 de roluri. De la Horațiu („Hamlet”) la Fedia Protasov („Cadavrul viu”) – excelentă, impresionantă realizare; de la „Un Hamlet de provincie” la „cântecul de lebedă”, „Procesul”, absolută identificare pulverizată în neant de aripa morții...

Gaby Michăilescu

22 mai 1995

– *Evocarea „Maria Ventura”. Și-au dat concursul actorii Tatiana Iekel și Matei Gheorghiu*

5 iunie 1995

– *Evocarea „Figura luminoasă a marelui maestru Constantin I. Nottara”. Cu colaborarea Tatianeii Iekel și a lui Silviu Stănculescu*

C. I. NOTTARA

Bătrânul acesta puțintel și cochet, care străbătea repede Piața teatrului, îmbrăcat cu vetustă elegantă, cu inele domnești în degete, și floare de aur în cravată, totdeauna ras, roz și proaspăt cânit, era amintirea celei mai formidabile forțe care a trecut prin teatrul românesc, o apariție rară în însăși arta dramatică universală. Poate un fenomen unic în toată această lume care pălpăie și se trece repede, amestec de geniu și nebulie, vâlvaie de curcubeu prefăcută prea curând în flacără verzuie a cimitirelor. El a durat, solemn și metalic, numai pe scenă, șase decenii... Când mi se plânga că îmbătrânește, că i-e frică de moarte, îi dădeam ca exemplu – și ochii i se luminau într-un surâs copilăresc – un actor englez care a jucat pe Shylock la o sută de ani.

Se pare că Nottara juca prea mult și de toate. Acest imperialism trebuia înfrânt. Dictatura lui Davila a adus surghiunul celui alt. Pe urmă a venit la direcție Pompiliu Eliade și maestrul a fost reinstalat în drepturile sale. Câteva din cele mai puternice creații: Ștefan cel Mare, Luca Arbore, Regele Lear, le datorăm desigur lui Nottara și autorilor, dar și lui Pompiliu Eliade. Pe urmă a venit iarăși la direcție Davila, împăcat de rândul acesta cu decanul scenei românești, căruia i-a montat „Cesar Biroteau” și „Cocoșul Negru”, dându-i toate onorurile cuvenite.

De atunci Nottara a jucat tot mai rar și tot mai frumos. Suferința îl spiritualizase. Fiecare rol avea ceva de dincolo de viață, fantomatic și gingaș... Regi în exil sau cerșetori în zdrențe s-au perindat, purtați de sufletul imens și trupul tot mai mic al maestrului, au trecut prin fața ochilor noștri, vrăjiți, umeziți... Tot mai rar, tot mai departe, fum și umbre, horă de năluci, o sută, două sute, șapte sute... Basmul s-a sfârșit... Fantasmagoria s-a închis. I s-au deschis acum câmpiile Elizee... Oedip al lui Nottara s-a întâlnit cu Regele Orb al lui Mounet Sully, Hamlet al său filozofează cu Alexandru Moissi și cu Aristide Demetriade, în hainele lor îndoliate. Lear rățăcește în furtună cu Sonenthal și cu Irving, iar Luca Arbore spune lui Barbu Delavrancea vești din țara Moldovei, în marele teatru al lumii de dincolo de moarte...

Victor Eftimiu

22 octombrie – – „Matei Millo“. *Cu participarea actorilor Tatiana Iekel, 9 și 10 noiembrie 1995* Magda Popovici, Rodica Manolache, Silviu Stănculescu, C. Dinulescu, Ion Voicu

Actorul dă vorbe multe pentru parale puține. Cel ce se urcă pe scenă se urcă în cer, unde ceasul mâncării nu bate niciodată.

*

Cinul boeresc nu-mi face nici rece, nici cald, și de mă țin de sfatul rudelor am să rămân boierul Millo, om comun ca toți ceilalți Millești. Ca artist însă e altă vorbă, mă vor batjocori ai mei, dar cred că am să mor un cineva.

Matei Millo

30 noiembrie 1995 – „Aristizza Romanescu“. *Au recitat: Lia Șaghian și Lucia Mureșan*

ARISTIZZA

Când am intrat eu în teatru, Aristizza Romanescu era în al douăzeci și șaselea an al carierei sale. Eu, o începătoare, cu totul străină de viață actricească.

Am văzut-o jucând, fără să pot aprecia la justa ei valoare, din pricina insuficienței mele pregătiri artistice de atunci, marea sa personalitate. Am păstrat totuși o amintire de neuitat unei împrejurări în care ea și-a desfășurat bogatele însușiri de artistă genială. Deși înaintată în vârstă, cu părul albit, mică de statură și cu trupul îngroșat de ani, Aristizza Romanescu a interpretat, în cuprinsul unui spectacol festiv, celebra scenă a balconului din Romeo și Julieta. Prin ce farmec al glasului, prin ce emoție profundă, fără nici o sforțare, din adâncul inimii, prin ce artă a nuanțării, a interpretării, prin ce năvalnică izbucnire a pasiunii și totuși cu ce nevinovăție feciorelnică a trăit Aristizza aceeași scenă!

M-am oprit asupra acestei clipe de apreciere personală, când, deși încă lipsită de competența necesară pentru a judeca la justa ei valoare o personalitate ca Aristizza, genialitatea ei și-a întins aripile peste nepriceperea mea.

Pentru că într-adevăr Aristizza Romanescu nu a fost înzestrată numai cu un mare talent. De la ea până astăzi nici o altă actriță, oricât de iubită și apreciată, a teatrului românesc, nu a atins apogeul ei. Fiindcă pe ea o mână geniul care i-a îngăduit, în cei treizeci de ani de carieră, o activitate de necrezut prin intensitatea și varietatea ei.

Aristizza a jucat aproape cu egal succes toate genurile de roluri, trecând de la comedia bufă la comedia de salon, de la melodramă la tragedie. A cântat și vodeviluri, a interpretat teatrul clasic, tragedia antică, precum și teatrul romantic. Însă răsunătoarele succese pe care le reperta Aristizza îi sporeau nu numai renumele artistic, dar în același timp îi măreau orgoliul, încrederea în sine, și nevoia firească de a înfrunta orice piedici sau orice măsuri restrictive pe care le întâlnea în cale.

De aceea viața artistei a fost un perpetuu zbucium și neastâmpăr. Tot felul de motive pe care ea le credea întemeiate o împingeau să alerge capricios când la Iași, când la București, schimbând scena Teatrului Național pentru circuitul „Sidoli” de la Iași.

Și deodată, în 1903, Aristizza cere scoaterea ei la pensie. Desigur că nu fără regret și fără multă, multă amărăciune sufletească. Ce-a îndemnat-o pe Aristizza să se retragă atât de timpuriu? Avea abia patruzeci și nouă de ani. Să se despartă cu atâta dezgust de scenă! Motive tainice? Decepțiuni ale orgoliului artistei care, deprinsă să stăpânească singură scena teatrului românesc, nu putea îndura să fie pusă în cumpănă cu alte talente? Să nu insistăm. Hotărât însă că n-a plecat cu seninătatea aceluia care după o muncă rodnică se retrage, mulțumindu-se să se desfete cu ecoul. Peste această amărăciune a Aristizzei Romanescu va pluti veșnic un mare regret al tuturor celor ce au cunoscut-o și apreciat-o.

Lucia Sturdza Bulandra

26 ianuarie – – „Mihai Eminescu“, *Au recitat: Lia Șahighian, Ion Voicu,*
și 8 februarie 1996 *Constantin Dinulescu*
20 aprilie 1996 – „Victor Eftimiu, poet dramatic“

Vorbe... vorbe... vorbe...!

- Cu scriitori francezi, cu pictori ruși, cu tehnicieni germani, cu actori români și cu un public scandinav, s-ar face la Paris cel dintâi teatru din lume. Pentru asta, însă, trebuie și mulți bani americani...
- Teatrul bun se face cu talent, bani și vreme. Când îți lipsesc aceste trei lucruri esențiale, înlocuiește-le cu teorii.
- Până nu s-ar fi epuizat toate rimele și ritmurile de cari e capabilă limba românească, nu văd nevoia versului liber... Să nu fie acest vers liber, o scamatorie de care se slujesc neputincioșii?
- Cu cât e mai prost un actor, cu atât are teorii mai multe.
- A mai ieșit o vorbă: Teatrul de idei. Ca și cum celălalt ar fi de gumă arabică sau de pesmeți.
- Actrițele noastre excelează în roluri unde trebuie să se certe. De altfel, și publicul, la noi, dacă n-aude gălăgie pe scenă, adoarme.

- În aceste vremuri de ceață și de zgomot, să căutăm măcar ca din scrisul nostru să se înalțe luminoși arhangheli albi, cu aripile de argint, împărțitori de armonii sonore și senine.
- Imoralitate nu există. Există, numai vulgaritate. Vulgaritatea poate compromite misterul Nașterii Domnului (vezi Irozii mahalalelor bucureștene) după cum, arta unui Sofocle, poate face, dintr-un incest, o capodoperă cu iradiieri milenare: Oedipus.

Victor Eftimiu

13 iunie 1996

– *Serată muzeală, dedicată poetului dr. Constantin Stoicescu (Chicago) (1919–1996) autorul volumului de versuri „Univers” (Edit. Silex 1995). Au prezentat: criticul literar Lucian Chișu și a recitat Cristina Deleanu de la Teatrul Național*

Dr. CONSTANTIN STOICESCU

Este născut la București, la 22 iunie 1919, dintr-o familie de intelectuali. Bunicul din partea mamei, medic și autor de cărți de specialitate, el însuși fiind specializat la Paris (1887). Bunicul din partea tatălui, preot cunoscut în parohia căreia i-a lăsat nume de stradă. Bunica și mama pianiste, scriitorul Urmuz, i-a fost unchi văr cu sculptorul Mac Constantinescu.

Școala primară urmată la „Dinicu Golescu” București, iar liceul la „Gh. Lazăr” București (1930–1938). Facultatea de Medicină umană, București (1938–1944).

Extern și intern de spitale (1942–1947), apoi medic primar și doctor în științe medicale. Șef de secție, asistent și ceretător științific la Institutul Balneologic București, de unde a ieșit la pensie.

Are peste 300 de lucrări de specialitate publicate în țară și străinătate.

De asemenea, a fost prezent cu expuneri la congrese (Paris, Veneția, Istanbul, Atena, Hamburg, Kiev și Varna).

Din 1989, călătorind mult, cu vizite prelungite la fiica lui în S.U.A. (Chicago), traduce poezi români, apoi, din iulie 1992, începe să scrie poezii proprii, aproape toate adunate în volumul de față.

Poeziile în limba engleză au fost publicate în următoarele culegeri de poezie americană: „River of dreams”; „Seasons to come”; „The Best poems” și „East of the sunrise”.

Pentru activitatea din S.U.A. este trecut în „Antologia americană de poezie”, iar în anul 1995 devine membru al „Societății Internaționale a Poetilor”.

Participând la diverse concursuri din S.U.A. primește mealia și diploma care-l arată a fi printre cei 3% din cei mai buni poeți ce au participat la concursuri.

MUZEUL CORNEL MEDREA

28 iulie 1994

– *Comemorarea a 30 de ani de la moartea sculptorului Cornel Medrea (1889–1964)*

8 martie 1995

– *Seară muzeală. „Cornel Medrea, artist de frunte al școlii de sculptură românească”. Au conferențiat Mircea Deac critic de artă și Constantin Crișan, critic literar. Recital de poezie Liliana Ursu. Muzică de George Enescu*

MUZEUL FREDERIK STORK ȘI CECILIA CUȚESCU STORK

6 aprilie 1995

– *Prezentarea volumului de povestiri „Între viață și vis” de Sevastia Bălășescu, ediție bibliofilă; cu o prefață de Petre Oprea editura „Modvest G”. Au prezentat Vasile Parizescu și Valeriu Râpeanu*

MUZEUL GHEORGHE TATTARĂSCU

20 decembrie 1994

– *Festivitatea „Centenarul pictorului Gheorghe M. Tattărăscu (1818–1894)”. Lansarea catalogul omagial*

Personalitate exemplară a secolului trecut, modelator al gustului și sensibilității pentru frumos a contemporanilor, pictor de talent, membru fondator al Academiei de Artă din București și mentor al unei întregi generații de artiști Gheorghe Tattărăscu este un nume reprezentativ al culturii românești moderne.

Bursier la Roma între anii 1845–1851, pictorul revine în țară și se stabilește la București. Perioada de maturitate și elaborare a unui stil personal în creația lui Gheorghe Tattărăscu este caracterizată de un număr mare de uleiuri reprezentând portrete în spiritul neoclasicismului european, compoziții mitologice și alegorice elaborate în același spirit precum și pictura bisericească, aceasta din urmă acoperind aproximativ 50 de biserici și capele din întreaga țară.

Casa în care a locuit și a lucrat Tattărăscu, astăzi muzeu, a fost construită în anul 1812, fiind apoi cumpărată de artist în anul 1856. Este extinsă, amenajată și decorată de pictorul însuși, ilustrând în prezent una din puținele construcții bucureștene care s-au păstrat aproape neschimbate, oglindind astfel trăsăturile caracteristice arhitecturii civile de la jumătatea secolului XIX. Considerată monument de arhitectură, în prezent clădirea este în curs de restaurare.

RENOVAREA ȘI INAUGURAREA UNOR MUZEE MEMORIALE

29 iunie 1995

– *Redeschiderea muzeului memorial „prof. dr. Victor Babeș, str. Andrei Mureșanu, nr. 14A*

MUZEUL PROFESOR DOCTOR VICTOR BABEȘ

În casa de la nr. 14 A de pe strada Andrei Mureșanu, construită, după planurile arhitecților Felgel și Mellinger, în primul sfert al veacului nostru, se găsește muzeul dedicat lui Victor Babeș cea mai de seamă personalitate pe care a avut-o medicina țării noastre, întemeietorul medicinei științifice la noi. Creator de știință nouă, precursor în bacteriologie și inframicrobiologie, descoperitor și inițiator al seroterapiei moderne, cercetător de prim ordin în anatomia patologică și histologie, întemeietor al metodei fizio-morfopatologice aplicate la studiul proceselor infecțioase, parazitolog, descoperitor al bolilor denumite azi babesioze, higienist luminat, epidemiolog eminent, luptător înfocat.

La treizeci de ani de la moartea savantului, fiul acestuia, diplomatul Mircea Victor Babeș, donează statului o parte din propria casă și bunuri ce-i aparțineau. Prin generozitate și muncă de cercetare științifică, el introduce la 19 octombrie 1956 în rețeaua muzeistică bucureșteană, Muzeul Profesor Doctor Victor Babeș. Treizeci de ani mai târziu prin dorința testamentară a Sofiei Babeș, nora savantului, muzeul este extins în toată clădirea cuprinzând întregul patrimoniu al casei.

Din acte și adrese oficiale, lucrări științifice, manuscrise, tipărituri, fotografii, scrisori – toate documente originale – este reconstituită și se poate urmări pas cu pas formarea și mai apoi manifestarea ca om de știință a lui Victor Babeș.

Atmosfera este întregită cu obiecte de mobilier și de artă ce au aparținut savantului și familiei acestuia.

După ce un timp muzeul a fost închis pentru ample lucrări de restaurare, este redat circuitului public cu începere de la 1 iulie 1995 într-o viziune memorial-muzeală îmbunătățită.

Muzeograf custode
Victoria Gavril

25 septembrie 1996 – *Redeschiderea Observatorului Astronomic Municipal „Amiral Vasile Urseanu” în sediul său din bd. Lascăr Catargiu nr. 21*

30 mai 1996 – *Deschiderea Casei memoriale Costin Petrescu B-dul Dacia Nr. 51 (fostă str. N. Iorga)*

Privind în urma noastră, spre cei cu părul alb sau spre amintirea celor dispăruți suntem adesea uimiți de cât poate realiza un om într-o viață. Dacă este harnic și cinstit, priceput în meseria sa și, în fericitele cazuri hărăzit și cu har, opera sa poate avea măreția de neclintit a stâncii sau aerul de justificată îndrăzneală a pomului ce-și ridică semeț coroana știind că rădăcinile adânc înfipte în pământ îi dau viață și putere. Acestea sunt gândurile pe care le încercăm de câte ori rupem vâlul uitării așternut asupra unora dintre înaintașii noștri – demni de numele de înaintași-ctitori, fiecare după puterea sa, ai zilei de azi.

Cu un veac și jumătate în urmă Petre Zugravul colindă regiunea cu ucenicii săi, adevărați elevi ajunși mai târziu ei înșiși maeștri – pentru a zugrăvi biserici și, rar de tot, câte un portret. Nu trebuie să uităm că acești zugravi, cu toate că respectau în mare canoanele iconografice, introducând în pictura bisericilor chipuri și fapte din imediata lor apropiere, contribuind astfel la crearea unui limbaj autohton din care, mai apoi, avea să crească pictura laică românească. Este ce ne dovedește cu prisosință chiar opera de portretist a lui Ilie Petrescu, fiul și elevul zugravului. Recunoscut la 1865 *meșter prima* și staroste al zugravilor argeșeni, *acest zugrav* de subțire, căci lucrările sale ne dovedesc că nu mai suntem în fața unui zugrav obișnuit, ci a unui pictor, ilustrează epoca în care portretele ctitorilor sau acelea presupuse a fi ale unor sfinți au părăsit zidurile bisericilor sau cadrul icoanelor pentru a sta în casele celor cu care semănau atât de mult. Cel care s-ar fi mândrit cu un veac în urmă să fie ctitorul unei biserici se mândrește acum să fie ctitorul propriei sale case în care imaginea sa, înveșmântată în haine bogate stă cheazășie existenței și rostului său.

De la imaginea unui om la aceea a faptelor sale mărețe este doar un pas. El a fost făcut de fiul lui Ilie Petrescu, Costin, piteștean și el, ale cărui începuturi într-ale picturii au fost puse sub semnul învățăturilor părintelui său. Studii superioare îl duc la București unde înțelege rostul unor orizonturi mai largi pentru a se putea desăvârși. Merge în străinătate, învață multe, revine în țară cu o faimă ce începuse să se întrevadă, pictează neobosit și tot odată, aducând prinos celor de la care învățase, se dedică și el învățământului. Conștient că pictura laică românească se trage din vechea pictură a bisericilor, Costin Petrescu studiază tehnica vechilor meșteri, ajunge să

cunoască meșteșugul frescei într-o asemenea măsură încât este poftit în Franța să țină cursuri, să-și facă discipoli. Impunătorul său studiu dedicat acestei tehnici a rămas până astăzi o carte de căpătâi a mai multor generații de pictori.

Studiind tehnica frescei, Costin Petrescu aruncă o privire în urmă spre opera bunicului său. Dacă tatălui său i-a datorat opera sa de portretist, bunicului i-a datorat-o pe aceea de autor al unor mari compoziții murale în tehnica tradițională pe care a reînviat-o. Numai că în locul erminilor și a canoanelor picturii bisericești, Costin Petrescu se adresează istoriei sau contemporaneității. Sub penelul său renasc marile momente ale trecutului, opera sa de pictor susținându-se prin autoritatea informației și studierea documentelor.

Dorind să-l readucă în atenția noastră, organizatorii prezentei expoziții au punctat cele trei aspecte mai de seamă ale creației acestui urmaș al măștrilor argeșeni: acela de bun portretist în spirit academic tendința de eliberare din canoanele academismului prin apropierea de natură și, în sfârșit, aportul său la pictura istorică, la realizarea unor compoziții ilustrând trecutul țării.

La cumpăna dintre prezent și viitor, privim cu luciditate ziua de azi pentru a ști pe ce bază construim ziua de mâine. Din momentele de strălucire și râvnă ale trecutului găsim temeiurile rostului nostru și înțelegem că a trăi înseamnă, în egală măsură a construi ceva nou dar și a scoate din negura uitării treptele pe care am pășit cu toții spre a fi ceea ce suntem.

În acest fel trebuie privită expoziția care înmănușează opera acestor trei generații de artiști, fii ai Argeșului, reverența care onorează atât orașul care i-a dat cât și Muzeul Municipal. În suita unor acțiuni puse toate sub semnul celor mai bune intenții, aceasta capătă o semnificație cu totul deosebită. Din trecut, din uitare, apar astăzi în fața noastră trei artiști care, din generație în generație și-au trecut unul altuia penelul – simbolica făclie – dovedind astfel, odată în plus, vigoarea și continuitatea culturii noastre.

Radu Ionescu

25 iulie 1997 – *Redeschiderea Casei memoriale Cornel Medrea str. General Budișteanu nr. 16*

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

6-8 iunie 1995 – *Cea de a XV-a sesiune științifică a Oficiului Patrimoniului Cultural Național – Municipiul București*

6-8 decembrie 1996 – *Al XIII-lea Simpozion de numismatică „75 de ani de la întemeierea muzeului municipal București*

2 iunie 1997 – *„București. Rolul său în dezvoltarea culturii“. Sesiune organizată în colaborare cu Academia Română. Comisia de Istoria Orașelor din România*

5 iunie 1997 – *Cea de a XVI sesiune științifică a O.P.C.N. – Municipiul București*

CONFERINȚE DE PRESĂ

22 martie 1994 – *„Programul de restaurare și modificare a patrimoniului muzeelor municipale“*

18 iunie 1995 – *„Patrimoniul muzeal al orașului București“*

EXPOZIȚII ORGANIZATE LA GALERIILE DE ARTĂ ALE MUNICIPIULUI BUCUREȘTI, str. Academiei nr. 15

- 15–30 iulie 1994 – Vasile Dohotaru: *Expoziție de pictură*
 1–14 august 1994 – Sorin Adam: *Expoziție de pictură*
 15–30 august 1994 – Gheorghe Ionel: *Expoziție de acuarelă*
 2–15 decembrie 1994 – Vasile Rață: *Expoziție de pictură*
 17–31 ianuarie 1995 – Adrian Stoenică, *Pasteluri*
 2–17 februarie 1995 – Mircea Dimitriu, *Icoane*
 21 februarie–
 14 martie 1995 – *Expoziția de pictură și grafică: arh. Ion Fiștioc, „Bucureștiul ca document”*
 15–30 martie 1995 – Alina Roșca: *Expoziția de gravură și desen*
 14 aprilie–1 mai 1995 – *Expoziția: „Kitsch. Un mod de considerare al frumosului”*

O ALTĂ LUME ÎN LOC

Arta prostului gust, ca produs al subculturii, își face simțită prezența odată cu secolul XIX ca un rezultat firesc al industrializării.

Fenomenul este sinonim cu apariția și dezvoltarea produsului de serie. Acesta începe să înlocuiască treptat, ca o mare victorie economică și socială, produsul unic sau de serie mică al artistului creator, meșterului, atelierului sau al breslei – toate „instituții” de maximă calitate și exigență artistică și tehnică, a căror prestație, destul de costisitoare, se baza pe valori tradiționale autentice sau pe creativitatea, personalitatea și acuratețea intelectuală a artistului.

Firește că azi, cu performanțe mult superioare, demne de o cauză mai bună, industria produce conștient sau inconștient, dar cu maximă voluptate, prostul gust perfect.

Ca o categorie estetică explicită kitsch-ul (prostul gust) apare în jurul anului 1870 (Hermann István). Asupra originii termenului există mai multe interpretări posibile: de la cuvântul german „kitsch”, care se pare că inițial reprezenta varianta germanizată a englezescului „sketch” (schiță, schemă), de unde schematismul, caracterul schițat, nefinisat al kitschului; de la cuvântul german „kitschen” care înseamnă a strânge gunoiul grămadă. Filozoful german Friedrich Schlegel indică cu îngrijorare alternativa în fața căreia se află epoca modernă și anume satisfacerea directă și imediată a cerințelor de masă, fără discernământ, apelul la vulgaritate, senzualitate, emoții ieftine și inautentice.

Estetica modernă identifică gustul colectiv cu gustul pentru kitsch. Cu cât un produs cultural este mai apreciat de cele mai diferite grupuri sociale, cu atât primejdia kitsch-ului este mai sigură și mai imediată. Identificarea, recunoașterea kitsch-ului este simplă. Tuturor le place. O minoritate extravagantă însă îl refuză și îl disprețuiește, atrăgându-și imediat sancțiunea mândrie și oprobriul popular, majoritar. Opțiunea este totdeauna plină de voieșie, optimistă, fără îndoieli sau ezitări, „culoarea” preferențială fiind rozul.

Kitsch-ul există și ca mentalitate socială, comportamentală, politică și spirituală. demitizând prin definiție. El aduce zeii din Olimp la frizeria din colț, demonstrându-ne că ei știu să tundă dumnezeiește.

Răsturnarea valorilor, relativizarea și nivelarea acestora, minciuna, impostura, amuzamentul sau tragedia facilă, vulgarizarea, insulta prin subcultură, crearea unor

false imagini, modele, situații sau destine, epigonismul, pastișa, naționalismul, cosmopolitismul, erotismul, violența, agresivitatea, prețiozitatea, sclifoseala, convenționalismul, salvarea aparențelor, sentimentalismul, grobianismul, înlocuitorii (de sentimente, femei, pielărie, flori sau caracter), totalitarismul, servilismul, bogăția excesivă, sărăcia fără luciu, inadecvarea, nylon-ul și paietele, Sandra Brown, mâncatul semințelor, Casa Poporului, semidoctul, sferdoctul, depersonalizarea, zonele interzise, favoritismul, exploatarea interumană, insolența, rasismul, discriminarea, bucuria la necazul altuia, poliția secretă, indiscreția, ascunderea adevărului cu orice preț, consensul, liniștea noastră... Toate acestea – și lista rămâne deschisă – sunt doar o parte dintre cele mai triste și mai îngrijorătoare manifestări ale kitsch-ului.

La nivel mondial s-a observat tot mai mult în ultimele decenii invazia grabnic-flagelatoare, primejdioasă și – ce este mai grav – ireversibilă a kitsch-ului ca fenomen estetic, social și comportamental generalizat.

Expoziția de față își propune (cu mari riscuri) să tragă un semnal de alarmă, fără nici cea mai mică intenție de a jigni pe cineva, asupra monstruoasei manipulări care este în fond kitsch-ul. Considerând că își face o datorie civică și profesională aducând în fața publicului larg doar câteva mostre de prost gust în intenția de a-i modifica, în măsura posibilului, viitoarele opțiuni estetice, organizatorii speră să vă pună puțin pe gânduri, de a medita puțin, înainte de a cădea în kitsch.

Ioana Cristea

29 mai–4 iunie 1995 – *Expoziția colectivă de fotografie, organizată de Universitatea Româno-Americană, Facultatea de Design*

6–18 iunie 1995 – *Expoziția „București și undele sonore”. Colecția de aparate de radio de epocă Doru Fărcaș*

O tehnică modernă nu poate fi înțeleasă fără o cunoaștere substanțială a creațiilor care au precedat-o, ele fiind mărturii veridice ale progresului realizat de-a lungul timpului.

Păstrarea și conservarea acestor creații în timp (după pierderea funcționalității și utilității), catalogarea lor ca valori naționale sau universale depinde de o serie de factori: contextul economic evolutiv, cultura indivizilor, a grupurilor sociale, a colectivităților umane, a factorilor psiho-sociali. Aceste creații sunt rezultatul gândirii și concepției umane, ele întregind variata, complexă și bogată gamă de valori a patrimoniului cultural național și universal.

În contextul celor exprimate se înscrie și expoziția „București și undele sonore”, ce include exponate ce aparțin colecționarului Doru Fărcaș.

Ceea ce este remarcabil pentru colecționarul Doru Fărcaș este gestul de prețuire și considerație față de ideea de creație, față de creatorul, față de dorința de salvare, restaurare și valorificare a lor. Nelimitatei dorințe de salvare a acestor creații de către colecționarul Doru Fărcaș i se afiliază:

- cercetarea permanentă, documentarea profundă și competentă cu privire la apariția, evoluția cronologică a acestor creații
- conservarea și restaurarea cu dăruire, pricepere și probitate de specialist autodidact.

Iubitor, prețuitor al acestor valori și nu numai a acelor expuse în prezenta expoziție, dar a tuturor creațiilor din toate domeniile de activitate (orologerie, numismatică, heraldică, tehnică mică și mare, iconografie, arme, artă decorativă, etc.)

Colecția Doru Fărcaș este complexă, variată, bogată, acoperind o vastă gamă valorică (selectată cu multă pricepere și probitate profesională pe care cei 20 de ani de căutări neîntrerupte din drumurile sale din țară și străinătate l-a determinat să fie și un documentarist profund și de înaltă competență științifică.

Așa se explică prezența activă a colecționarului în muzeele naționale – Muzeul Militar, Muzeul Peleş, Muzeul Tehnic Prof. ing. Dimitrie Leonida și în muzeele din Germania, Franța, Elveția al căror colaborator este.

Livia Șerban

- 19–30 iunie 1995** – *Expoziția colectivă „Atelierul uceniciei plastici” organizat de „Academia de Artă Luceafărul”*
- 4–20 iulie 1995** – *Marin Răducu, Pictură; Liviu Brezeanu, Sculptură*
- 12–30 septembrie 1995** – *Expoziția „Drumul gloriei” dedicată aniversării a 400 ani de la bătălia de la Călugăreni*
- 16–31 octombrie 1995** – *Niculiță Dărăștean: Pictură – acuarele*
- 16–30 noiembrie 1995** – *„Mraconia”. Expoziție colectivă a unor artiști plastici din București, Timișoara, Drobeta-Turnu-Severin și Reșița*
- 4–15 decembrie 1995** – *Miki Negru: Pictură-grafică*
- 16–31 decembrie** – *Sorin Adam: Pictură*
- 4–15 ianuarie 1996** – *Silvia Sava: Pictură*
- 17 ianuarie–14 februarie** – *Expoziția Theodor Aman*
- 16–28 februarie 1996** – *Anca Maria Constantinescu. Grafică și pictură*
- 1–14 martie 1996** – *Ștefan Buțurcă. Pictură*
- 15–30 martie 1996** – *Expoziția de pictură „Grup 3” (Ștefan Pelmuș, Tudor Mîloiu și Liviu Brezeanu)*
- 1–15 aprilie 1996** – *„Expoziție cu semne” de Ion Truică*
- 1–15 mai 1996** – *Marina Nicolaev. Grafică*
- 16–30 mai 1996** – *Mihai Gavril. Pictură*
- 1–16 iunie 1996** – *Ion Neagoe. Expoziție retrospectivă*
- 17–30 iunie 1996** – *Carmen Smutneac. Pictură*
- 4–15 iulie 1996** – *Marin Răducu și Livia Brezeanu. Expoziția de pictură și sculptură*
- 20–31 august 1996** – *Expoziția de pictură și sculptură a grupului „TORZO” din Cehia, organizată în colaborare cu Centrul Ceh din București*
- 2–15 septembrie 1996** – *Marin Răducu. Expoziția de pictură „Ziduri – ipostaze”*
- 21–30 septembrie 1996** – *Expoziția „Exponenți ai graficii italiene între tradiție și inovație”, organizată în colaborare cu Institutul Italian de Cultură*
- 1–15 octombrie 1996** – *Virgil Moise, Expoziție de portrete*
- 3–15 octombrie 1996** – *Expoziția de pictură Patricia Popescu „Portretele unor idei, ideile unor portrete”*
- 16–30 octombrie 1996** – *Sebastian Gh. Bădăraș, Pictură, grafică*

- 1–15 – noiembrie 1996** – *Expoziția de pictură și grafică Florin Lucan și sculptură Venus Mateescu*
- 2–15 decembrie 1996** – *Gheorghe Ionel, Expoziție de acuarelă*
- 16–30 decembrie 1996** – *Expoziția de icoane, Constantin Elena și Valeriu Stoica*

EXOZIȚII ORGANIZATE ÎN AFARA INSTITUȚIEI. COPARTICIPĂRI

- 20 octombrie 1994–
31 ianuarie 1995** – „*Retrospectiva Lucian Grigorescu*“. Coparticipare la expoziția organizată de Muzeul Național de Artă al României
- septembrie–
octombrie 1995** – „*Din istoria Parlamentului român 1831–1940*“ coparticipare la expoziția organizată la Palatul Parlamentului
- 20 martie–
19 aprilie 1996** – „*Bucureștiul de altă dată*“. Expoziție organizată la Palatul Cotroceni
- 20–25 aprilie 1996** – „*Vlad Țepeș = Dracula? Între adevăr și legendă*“. Expoziția organizată la cel de al II-lea Salon Internațional al Muzeelor și Expozițiilor (S.I.M.E) Veneția – Italia
- 21 mai – 30 iunie 1996** – „*Retrospectiva Aurel Băieșeu*“. Participare la expoziția organizată de Muzeul de Artă Fălticeni
- 11 iulie–
1 septembrie 1996
august 1996** – „*Capodopere din Pinacoteca Municipiului București*“. Sala de expoziție a Palatului Parlamentului
- „*Ambient bucureștean în secolul XIX*“. Expoziție organizată la „*Casa Română Nicolae Iorga*“, Veneția – Italia
- 18 septembrie–
1 decembrie 1996** – „*Centenar Marcel Iancu*“ Coparticipare la expoziția organizată de Muzeul Național de Artă al României
- 2 octombrie–
31 decembrie 1996** – „*Momente semnificative din istoria Parlamentului României*“. Participare la expoziția organizată de Camera Deputaților. Oficiul de ambientare și expoziții de artă
- 10 octombrie–
1 decembrie 1996** – „*Retrospectiva Ștefan Sevastre*“. Expoziție de pictură organizată în colaborare cu Muzeul Mixt Tecuci la Galeriile de Artă „*Gheorghe Petrașcu*“
- 29 octombrie–
5 decembrie 1996** – „*Experiment – Interferențe și prospecțiuni în arta românească, anii 1960–1990*“. Coparticipare la expoziția organizată de ARTEXPO în sălile „*Etaj 3–4 Teatrul Național*“
- 1 septembrie 1996–
30 martie 1997** – „*Retrospectiva Viorel Huși*“. Coparticipare la expoziția organizată de ARTEXPO în sălile „*Etaj 3–4. Teatrul Național*“